

РЕШЕНИЕ

№28

гр. В. Търново, 28.01.2014г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Великотърновският апелативен съд, гражданска колегия, в публично съдебно заседание на осемнадесети декември две хиляди и тринадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЗЛАТКА ПЕТКОВА

ЧЛЕНОВЕ: ПЕНКА КИТАНОВА

ЕМАНУИЛ ЕРЕМИЕВ

при участието на секретаря Величка Тодорова взе за разглеждане докладваното от съдията Пенка Китанова В.т.д.(н.) № 320/2013 г. по описа на съда и за да се произнесе, взе предвид следното:

С решение № 176 от 18.09.2013г. по т.д.н. № 32/2013г. Русенския окръжен съд е обявил неплатежоспособността на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе. Определил е начална дата на неплатежоспособността – 31.01.2013г. Открил е производство по несъстоятелност на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе. Назначил е временен синдик Елин Господинов Топалов. Допуснато е обезпечение чрез налагане на възбрана върху недвижимото имущество, запор на касовата наличност, и запор върху моторните превозни средства на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе. Продължено е действието на наложените с определение № 49 от 5.02.2013г. предварителни обезпечителни мерки. Отхвърлено е искането на „Пума България“ ЕООД за налагане на запор върху всички движими вещи на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе. Насрочено е първо събрание на кредиторите на 18.10.2013г. при определения дневен ред.

Въззивна жалба против решението само в частта му, с която е определена началната дата на неплатежоспособността – 31.01.2013г. е подадена от „Пума България“ ЕООД гр.София. Развива подробни съображения за неправилност на решението поради съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост. Не бил изследван в цялост целия доказателствен материал, неправилно съдът кредитирал част от същия и достигнал до неправилни изводи относно началната дата на неплатежоспособността. Съдът следвало да изследва финансовото състояние на дружеството на база данните в ГФО към 31.12.2011г., представляващи единствено доказателство по делото относно финансовото състояние на дружеството, доколкото бил изготвен по реда на ЗСч. и одитиран от регистриран одитор, който изразил положително становище, че ГФО отразява вярно и честно състоянието на дружеството към 31.12.2011г. В тази връзка заключението на тройната финансово счетоводна експертиза относно финансовите показатели на дружеството към 31.12.2011г. не следвало да бъде кредитирано, тъй като при изчисляването на тези показатели експертизата работила не по представения по делото ГФО, публикуван в ТР, а по статистически форми, които експертизата твърди, че били представени в НСИ, които проверила в офисите на дружеството. Тези документи не били представени по делото. При тези изчисления експертизата стигнала до извода, че коефициентът на обща ликвидност към 31.12.2011г. бил 2.034, което

очевидно не било вярно, ако се съди по представения по делото ГФО към тази дата. Коефициентът на обща ликвидност към 31.12.2011г. бил 0.934, както бил определен от единичната съдебно-икономическа експертиза, по ГФО, изготвен съгласно ММС и следвало да се кредитира. Моли да се отмени решението в обжалваната част, с която е определена начална дата на неплатежоспособността 31.01.2013г. и да се определи начална дата на неплатежоспособността 31.12.2011г.

Не е постъпил писмен отговор на жалбата от „Булстарс“ ЕООД гр.Русе.

Присъединения кредитор „ОББ“ АД гр.София взема становище по жалбата в открито съдебно заседание на 18.12.2013г. Моли да се остави жалбата без уважение. Доказателствата по делото не водели до извода, че през 2011г. дружеството било неплатежоспособно, тъй като били налице плащания за големи суми. Налице била друга причина плащанията спрямо кредитора „Пума България“ ЕООД гр.София да спрат, а не невъзможност да бъдат платени.

Производството по т.д.№ 32/2013г. по описа на Русенския окръжен съд е образувано за разглеждане на молбата на „Пума България“ ЕООД гр.София за отриване производство по несъстоятелност на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе. Твърденията в молбата са, че през периода от 31.03.2009г. до 21.09.2011г. по описани в молбата фактури „Пума България“ ЕООД гр.София доставило на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе спортни стоки, по които продажната цена не била заплатена. Общия размер на задължението бил 3 826 810.77 лв., както и обезщетение за забава на плащане на основание чл. 86 от ЗЗД в общ размер на лихвата по всички посочени фактури 1 360 716.06 лв. Плащанията спрели на 9.09.2011г. От представения в Търговския регистър за 2011г. и изчислените въз основа на него коефициенти, определящи финансовото състояние на длъжника, се установявало, че „Булстарс“ ЕООД гр.Русе било в състояние на неплатежоспособност. Моли след като съдът констатира неплатежоспособността, съответно свръхзадължеността на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе, да постанови решение, с което да обяви дружеството в неплатежоспособност, да определи началната й дата на 9.09.2011г., да открие производство по несъстоятелност, да назначи временен синдик и да определи дата за първо събрание на кредиторите.

След като не е постъпил писмен отговор на молбата от „Булстарс“ ЕООД гр.Русе, съдът с определение № 133 от 15.03.2013г. е предявил на страните проектодоклада си по делото, допуснал е доказателства и поисканата с молбата от кредитора от „Пума България“ ЕООД гр.София съдебно-икономическа експертиза.

С определение в съдебно заседание на 26.04.2013г. съдът е присъединил в производството кредитора „Обединена българска банка“ АД гр.София за вземанията й по молба с вх.№ 4963 от 24.04.2013г. В тази молба банката е описала задълженията на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе, произтичащи от спрените плащания на дружеството към 30.12.2012г. по четири договора за кредит, подробно описани в нея.

По делото са събрани писмени доказателства, единична и тройна съдебно-икономически експертизи.

С решение № 176 от 18.09.2013г. по т.д.н. № 32/2013г. Русенския окръжен съд е обявил неплатежоспособността на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе.

Определил е начална дата на неплатежоспособността – 31.01.2013г. Открил е производство по несъстоятелност на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе. Назначил е временен синдик Елин Господинов Топалов. Допуснато е обезпечение Насрочено е първо събрание на кредиторите на 18.10.2013г. при определения дневен ред.

Въззивната жалба на „Пума България“ ЕООД гр.София против решението в частта му, с която е определена началната дата на неплатежоспособността на дружеството на 31.01.2013г., а не поисканата от кредитора 31.12.2011г. е предмет на разглеждане в настоящото производство.

За да определи начална дата на неплатежоспособността 31.01.2013г. Русенския окръжен съд е приел, че „Булстарс“ ЕООД гр.Русе е спрял плащанията по търговски сделки и публично-правни задължения в размер на почти 21 000 000 лв., които не се плащали след 31.01.2012г., което означавало че ответното дружество спряло плащанията и на основание чл.608 ал.2 от ТЗ е неплатежоспособно. Съдът е определил за началната дата 31.01.2013г. като е приел, че на тази дата кредиторът „ОББ“ АД гр.София е обявил три от кредитите за предсрочно изискуеми като това изявление е материализирано в т.І от уведомление от 29.01.2013 като е доказано че на 31.01.2013г. длъжникът е получил това уведомление. В решението са развити подробни мотиви защо съдът приема, че е неоснователно искането на кредитора „Пума България“ ЕООД гр.София за определяне на начална дата на неплатежоспособността на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе 9.09.2011г., впоследствие в писмената защита 31.12.2011г. Като се позовава на заключенията на вещите лица приема, че към 31.12.2011г. към която дата било редовно водено счетоводството и с наличните си краткотрайни активи е можело да обслужва краткосрочните си задължения. Към 31.12.2012г. вещите лица установили, че дружеството има приходи от продажба на стоки и услуги в размер на 248 000 лв. и извършени плащания в размер на 16 894 000 лв., което означава че плащането на този кредитор не се дължало на обективни причини.

Решението на първоинстанционния съд е допустимо, постановено е по молба на кредитора „Пума България“ ЕООД гр.София, към която се е присъединил кредитора „Обединена българска банка“ АД гр.София.

С влязлата в сила част на решението съдът е приел, че са налице основанията по чл.608 от ТЗ за обявяване на неплатежоспособността на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе и е открил производство по несъстоятелност.

Останал е спорен въпросът само относно началната дата на неплатежоспособността на длъжника.

Неплатежоспособността на длъжника е обективно състояние. Когато съдът констатира наличие на неплатежоспособност и открие производство по несъстоятелност, с решението си определя началната дата на неплатежоспособността, която се разпростира със сила на присъдено нещо не само по отношение на молителя и длъжника, а и спрямо неучастващите в производството кредитори (чл. 630, ал. 3 от ТЗ). Предвид на това началната дата на неплатежоспособността следва да се определи не съобразно конкретно извършено или неизвършено плащане на конкретен

кредитор, а при съобразяване на общото икономическо състояние на дружеството и момента на спиране на обслужване на задълженията му. От значение е не неплащането на най-старото задължение, а общото икономическо състояние на дружеството, настъпването на трайна тенденция да не може да погасява задълженията си и моментът, когато длъжникът е спрял плащанията си към кредиторите си, а не към конкретен кредитор. Правилото е, че началната дата на неплатежоспособността се определя според най-ранния падеж на неплатено задължение по налични счетоводни данни. При всяко положение обаче, към сочената дата следва да са налице и всички признаци, които характеризират неплатежоспособността включително и възможността на кредитора с наличните си краткотрайни активи да покрие задълженията си без опасност за кредиторите към тази дата.

При анализа на финансовото състояние на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе към края на 2010,2011 и 2012г. първоинстанционният съд е взел предвид заключенията на единичната и тройната съдебно-икономически експертизи. Вещото лице Аделина Атанасова е направила констатациите си и изчисленията на относимите към платежоспособността на дружеството коефициенти като е използвала предоставената ѝ финансово-счетоводна информация от „Булстарс“ ЕООД гр.Русе и „ОББ“ АД гр.София към съответните периоди. След като е установила краткосрочните задълженията на длъжника и краткосрочните активи към посочените периоди е дала становище, че към 31.12.2010, 31.12.2011г. и към 31.12.2012г. длъжникът е можел да обслужва с краткотрайните си задължения и да ги погаси в пълен размер. Установила е, че и към момента на изготвяне на експертизата дружеството не било спряло изцяло плащанията си, породени от правни сделки и публично-правни задължения, тъй като към този момент извършва плащания, свързани пряко с търговската дейност и към персонала за трудови възнаграждения. Невъзможността „Булстарс“ ЕООД гр.Русе да изпълни изискуемо парично задължение с наличните си краткотрайни активи в т.ч. и свободни парични средства според вещото лице настъпила след 31.01.2013г., когато дружеството е получило уведомление от ОББ“ АД“ за обявяване на целия дълг по кредитите за предсрочно изискуем. Вещото лице е определило коефициентите за обща ликвидност към 31.12.2010г. – 1.0654; към 31.12.2011г. – 0.9323, към 31.12.2012г. – 1.2398 и към 31.03.2013г. – 0.8863 и е направило извод, че до 31.12.2012г. дружеството е имало възможност с наличните си краткотрайни активи да обслужва краткосрочните си задължения. При приемане на заключението на вещото лице Аделина Атанасова в съдебно заседание на 31.05.2013г. и след възражение на пълномощника на „Пума България“ ЕООД гр.София, че ползвания от вещото лице ГФО към 31.12.2012г. не отговаря на изискванията за сравнимост на данните за предходната година, съдът е допуснал тройна-съдебно икономическа експертиза. При изготвяне на заключението си вещите лица са използвали представените в НАП и Националния статистически институт отчети на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе към 31.12.2010г., 31.12.2011г. и 31.10.2012г. Експертизата е приела, че финансовия отчет към 31.12.2012г. на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе не дава вярна и честна

представа на финансовото състояние на „Булстарс“ЕООД към тази дата, каквото било и становището на независимия одитор на дружеството. Поради това вещите лица установяват коефициентите, отразяващи финансовото състояние на дружеството в два варианта, които се различават само към 31.12.2012г. – изчислени по данните от представените от длъжника „Булстарс“ЕООД гр.Русе баланси и по данни, каквито следва да бъдат те по мнение на тройната експертиза. И по двата варианта коефициентите на обща ликвидност към 31.12.2010г. са 1.778 и към 31.12.2011г. – 2.034. Анализът на тези показатели е довел вещите лица до извода, че длъжникът е в състояние да уреди веднага финансовите си задължения с наличните си финансови активи и парични средства. Коефициентът обща ликвидност по данни от представените от длъжника баланси вещите лица определят към 31.12.2012г. на 1.240, а според данните каквито следва да бъдат те по тяхно мнение, коефициентът на обща ликвидност към 31.12.2012г. е определен на 0.792. Вещите лица в заключението си – лист 583 от делото, са достигнали до извода, че независимо, че този показател е под общоприетата стойност под единица, при умело използване на привлечените средства тези стойности не могат да се приемат като негативни. Анализа на коефициентите на финансова автономност на тройната експертиза и по двата варианта е в смисъл, че през целия период от 2010г. до 2012г. е в зависимост от кредиторите си и е налице голяма задължнялост.

При определяне на началната дата на неплатежоспособността първоинстанционният съд правилно е приел, че няма основание за такава да бъде определена 31.12.2011г., каквото е искането на „Пума България“ЕООД гр.София пред него и във въззивната жалба. Към тази дата длъжникът не е бил в състояние на неплатежоспособност. Този извод се потвърждава от заключението на единичната съдебно-икономическа експертиза, която не е оспорена от ищеца в тази част и е потвърдена от тройната съдебно-икономическата експертиза относно показателите за финансово състояние на дружеството. Освен това единичната експертиза е дала категорично заключение, което и въззивният съд възприема, към 31.12.2011г. длъжникът е можел с наличните си краткотрайни активи да обслужва краткосрочните си задължения, между които е и това към „Пума България“ЕООД гр.София, независимо че е не е разполагал със свободни парични средства за тяхното погасяване. Спирането на плащанията към един кредитор „Пума България“ЕООД гр.София не се дължи на неплатежоспособността на дружеството – длъжник, а на други обстоятелства, които нямат отношение към началната дата на настъпилата в по-късен период неплатежоспособност.

Правилен, обоснован и законосъобразен е изводът на Русенския окръжен съд, че началната дата на неплатежоспособността на „Булстарс“ЕООД гр.Русе е определена след настъпилата изискуемост на задълженията към „ОББ“АД гр.София в общ размер 12 040 048.30 лв.и от когато са спрени плащанията към този кредитор - 31.01.2013г. Този извод се подкрепя и от установените за извършени към 31.12.2011г. плащания към кредитори в общ размер 17 875 хил.лв. и към 31.12.2012г. плащания в размер на 16 894 хил.лв. , както и на установените от тройната експертиза извършени плащания на суми и след 31.01.2013г. до 31.05.2013г. в размер на 754 хил.лв.

С оглед изложеното въззивният съд приема за неоснователно оплакването, че съдът не е следвало да има предвид като доказателство представения от „Булстарс“ ЕООД гр.Русе ГФО към 31.12.2012г. Както се посочи по-горе вещите лица от тройната съдебно-икономическа експертиза са установили финансовото състояние на длъжника към тази дата като са ползвали данни, каквито следвало да бъдат по тяхно мнение след като са приели, че този ГФО не отразява вярно и честно финансовото състояние на „Булстарс“ЕООД към тази дата, каквото било и становището на независимия одитор на дружеството. Освен това след справка в Търговския регистър въззивният съд установи, че ГФО на „Булстарс“ЕООД за 2012г. е обявен там на 24.09.2013г. – преди изготвяне на тройната експертиза. Поради това въззивният съд приема, че изготвената от вещите лица експертиза въз основа на представени пред НСИ и НАП ГФО за 2012г., проверени от тях в счетоводството на дружеството, вярно и точно отразяват икономическото състояние на дружеството към тази дата. Нито първоинстанционния, нито въззивния съд е обсъждал и взел предвид заключенията и изчисленията на коефициентите за неплатежоспособност към 31.03.2013г. и към 31.05.2013г.

По възражението на жалбоподателя „Пума България“ЕООД гр.София, че съдът е следвало да установи финансовото състояние на длъжника и да вземе предвид изчисленията от единичната съдебно-икономическа експертиза от вещото лице Аделина Атанасова към 31.12.2011г.по представения към исковата молба ГФО към тази дата, публикуван в търговския регистър, въззивният съд приема следното:

Действително в заключението на единичната експертиза към 31.12.2011г. въз основа на ГФО, представен и обявен в ТР, е определен коефициент за обща ликвидност 0.9323. Сам по себе си този коефициент, който е близък до общоприетата стойност „единица“, не е основание да се приеме, че длъжникът „Булстарс“ЕООД е в състояние на неплатежоспособност към тази дата 31.12.2011г. Независимо, че са установени неплатени на падежа задължения към кредитора „Пума България“ЕООД гр.София към тази дата, тъй като към нея не са били налице всички признаци, които характеризират неплатежоспособността, тя правилно не е определена за такава от първоинстанционния съд. От заключението на единичната експертиза, използвала при анализа на ГФО на длъжника, обявен в Търговския регистър, се установява, че към 31.12.2011г. краткосрочните задължения на дружеството, в които е включено и задължението на „Пума България“ЕООД гр.София 3 787688.04 лв. са в общ размер 17 267 000 лв. при установени краткосрочни активи в размер на 16132 000 лв., т.е. степента на покриване на задълженията с краткотрайните активи е 93.43 %. Предвид на това, че този процент е близък до максималния 100% , на това че през 2012г. „Булстарс“ЕООД е продължило да развива дейността си, изплащало е задължения към други кредитори, публично-правни задължения, възнаграждения на персонал, което е продължило и през 2013г., отчело е неразпределена печалба към края на 2011г. в размер на 28 919.51 лв., получило е приходи от продажби, отчело е налични средства в брой в касата на дружеството и по разплащателни сметки, то за начална дата на неплатежоспособността следва да се определи 31.01.2013г., от когато е станало изискуемо общото задължение към „ОББ“АД в размер на 12 040 048.30 лв.

До същите правилни обосновани и законосъобразни изводи е достигнал в обжалваното решение и първоинстанционният Русенския окръжен съд. Решението в обжалваната част следва да се потвърди.

Водим от горното и на основание чл. 271, ал. 1, от ГПК Великотърновският апелативен съд

Р Е Ш И :

ПОТВЪРЖДАВА решение № 176 от 18.09.2013г. по т.д.н. № 32/2013г. на Русенския окръжен съд, в частта му, с която определена за начална дата на неплатежоспособността на „Булстарс“ ЕООД гр.Русе - 31.01.2013г.

Препис от решението да се изпрати на Агенцията по вписванията за незабавно обявяване в Търговския регистър.

Препис от решението да се изпрати на Русенския окръжен съд за вписването му в книгата по чл.634в от ТЗ.

Решението може да се обжалва пред Върховен касационен съд на РБ в седмодневен срок от вписването му в Търговския регистър.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

